

**EUROPEAN
SAFETY
ENGINEER**

**EUROPSKO DRUŠTVO INŽENJERA SIGURNOSTI
THE EUROPEAN SOCIETY OF SAFETY ENGINEERS**

**4. MEĐUNARODNA STRUČNO-ZNANSTVENA KONFERENCIJA
4th INTERNATIONAL PROFESSIONAL-SCIENTIFIC CONFERENCE**

**ODBOR ZA ZAŠTITU NA RADU
OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH BOARD**

Čakovec, 31.3.2017.

**ZAKONSKA REGULATIVA ZA RAD ODBORA ZA ZAŠTITU NA
RADU U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Ana Šijaković, sveuč.spec.oec., dipl.ing.sig.

Uvod

Podaci o organizaciji:

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
Voditeljica Odjela za stručna pitanja, nadzor i vještačenja

Podaci o autoru:

Europsko društvo inženjera sigurnosti
Osnivačica i tajnica društva

IZVORI MEĐUNARODNE REGULATIVE

- **ILO Konvencija br. 155 - Konvencija o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu i o radnom okruženju (NN - MU br. 11/03)**
- **Direktiva Vijeća EU od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, 89/391/EEZ**
- **OHSAS 18001:2007**

ZAKON O ZAŠTITI NA RADU (NN 71/2014, 118/14, 154/14)

I. OPĆE ODREDBE

(Predmet i svrha Zakona, pojašnjenje pojmova i područje primjene)

II. NACIONALNA POLITIKA I AKTIVNOSTI

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU I OPĆA NAČELA PREVENCIJE

IV. OBVEZE POSLODAVCA U PROVOĐENJU ZAŠTITE NA RADU

V. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

VI. POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

VII. DJELATNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

VIII. NADZOR

IX. PREKRŠAJNE ODREDBE

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

4. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE

Obveza obavješćivanja i savjetovanja (čl.31.-32.)

Poslodavac je obvezan obavješćivati i savjetovati se s radnicima, odnosno njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu u skladu s ovim Zakonom i općim propisima o radu.

Obavješćivanje

Poslodavac je obvezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu, i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:

- 1) rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku
- 2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode.

Obavješćivanje - 2

(2) **Poslodavac je obvezan** pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obvezan dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) **Poslodavac je obvezan** istaknuti na mjestima rada pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

(4) **Poslodavac je obvezan** osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.

(5) **Poslodavac je obvezan** stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

Obavješćivanje - 3

- 1) **procjenu rizika** i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika
- 2) **evidencije i isprave**, koje je obvezan voditi i čuvati u skladu s odredbama članka 61. stavka 1. ovoga Zakona
- 3) **upravne mjere** koje je naredio nadležni inspektor.

(6) Poslodavac koji nema obvezu osnivanja odbora za zaštitu na radu i kod kojega je utemeljeno radničko vijeće ili djeluje sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća, **obvezan je najmanje svakih tri mjeseca pisanim putem izvijestiti povjerenike radnika za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu i planiranim aktivnostima u sljedećem izvještajnom razdoblju.**

(7) Poslodavac koji nema obvezu osnivanja odbora za zaštitu na radu i kod kojeg nije utemeljeno radničko vijeće ili ne djeluje sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća, **obvezan je najmanje svakih šest mjeseci pisanim putem izvijestiti povjerenike radnika za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu i planiranim aktivnostima u narednom izvještajnom razdoblju.**

Obavješćivanje - 4

(8) Iznimno od odredbe stavaka 6. i 7. ovoga članka, u slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti i nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obavezan o nastanku događaja odmah izvijestiti povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(9) U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, poslodavac je obavezan pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(10) **Poslodavac je obavezan pravodobno dati radniku upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog rizika za život i zdravlje**, kojemu je, ili bi mogao biti izložen, kao i o mogućim mjerama koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprječavanja ili smanjivanja rizika.

Savjetovanje čl.33 - 1

Poslodavac je obvezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- 1) zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati
- 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati
- 3) **izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika**
- 4) izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja
- 5) **zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika**

Savjetovanje - 2

- 6) sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- 7) promjenama u procesu rada i tehnologiji
- 8) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu
- 9) poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija
- 10) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika
- 11) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme
- 12) izloženosti radnika jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalim naporima.

Odbor za zaštitu na radu čl.34. - 1

Poslodavac koji zapošljava 50 ili više radnika obvezan je osnovati odbor zaštite na radu (u daljnjem tekstu: odbor) kao svoje savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odbor je obvezan osnovati i poslodavac koji zapošljava manje od 50 radnika ako je to propisano posebnim zakonom ili drugim propisom. (brodari)

Odbor čine:

- poslodavac ili njegov ovlaštenik,
- stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca,
- specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te - povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator.

Predsjednik odbora je poslodavac ili njegov ovlaštenik.

O imenovanju članova odbora poslodavac donosi pisanu odluku.

Odbor za zaštitu na radu - 2

Radi rješavanja specifičnih problema zaštite na radu, poslodavac će u rad odbora uključiti stručnjake za pojedina područja.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.

Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, u slučaju smrtne, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obavezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede.

O sjednici odbora poslodavac obavještava nadležnog inspektora, koji može prisustvovati sjednici.

Ako poslodavac sjednicu odbora ne sazove u rokovima iz stavaka 7. i 8. ovoga članka, sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu ili koordinator povjerenika, odnosno radničko vijeće ili sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća.

Poslovi Odbora za zaštitu na radu čl. 35:

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire:

- 1) primjenu pravila zaštite na radu kod poslodavca
- 2) organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- 3) obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- 4) prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

Poslovi odbora iz stavka 1. ovoga članka mogu se proširiti kolektivnim ugovorom i sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca.

Procjena rizika

O procjeni rizika kao i izmjenama i dopunama procjene rizika, na svojim sjednicama raspravlja Odbor zaštite na radu koji prihvaća procjenu rizika ili predlaže ispravke te daje primjedbe i prijedloge.

IX. Prekršajne odredbe – čl. 95.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

1) ako u slučaju smrtne ozljede ne sazove sjednicu odbora za zaštitu na radu u roku **od dva radna dana** od nastanka takve ozljede (članak 34. stavak 7.)

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

(3) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u dvostrukom iznosu.

Zaključak

Odbor za zaštitu na radu je moćno oruđe koje je zakonodavac dao stručnjaku za zaštitu na radu

Zapisnik nakon sjednice Odbora za zaštitu na radu je zakonska obveza

Svaki sastanak bez zapisnika je neučinkovit,

Idealno vrijeme za dostavu zapisnika sa sastanka je odmah poslije završetka, nikako ne duže od tri dana,

Sastanak bez zapisnika stvara lažan osjećaj da je sve riješeno tijekom sastanka, problemi nastaju odmah po izlasku iz dvorane za sastanke,

Odluke Odbora za zaštitu na radu nužno je implementirati u Poslovni i financijski plan poslodavca,

Priprema Odbora znr je najvažnija

1. Analizirajte materijale,
2. Pripremite pitanja,
3. Razmijenite mišljenja sa suradnicima,
4. Izradite prijedloge odluka,
5. Definirajte uloge na sastanku,
6. **Lobirajte za svoje prijedloge.**